ئەمنییەتی بژێوی.. نەژاد عزیز سورمێ

(برسیەتیی ڕەگێکی هاریی تێدایە) پێشینان وایان گوتووە ؛ ئینجا میللەت هێشتا نەگەیشتووەتە ئەو ئاستە بەو چەشنە شیرازەی پەیوەندییە کۆمەڵایەتییەکانی تێکچووە ، داخۆ ئەگەر بیگاتێ چۆن؟ لەو نێوانەدا ڕاگرتنی کێرڤی ئەمنییەتی بژێوی هاووڵاتیان پرسێکە دەخوازێ وەکو ستراتیژ سەیر بکرێ ، ئەمە لە زۆربەی وڵاتانیش هەروا تەماشا کراوە ، تەنانەت لەو وڵاتانەیش سیستەمی بەڕێوەبردنیان بە دیکتاتۆرییەت ناسراون ، بۆ ئەوانیش هیچ نەبێ بۆ ڕاگرتنی لەنگەری ئەوەی پێی دەگوترێ ڕای گشتی و وروژانی جادە و کورسی و پایەی خۆشیان بێت دەیکەن.

تاقیکردنەوەی ساڵانی پێش دەرچوونی بڕیاری 986 ، ئەگەرچی نەگەیشتبووە ئاستی (قاتی)یش ، بەڵام بینیمان لە پاڵ لە گرێژنەچوونی شیرازەی کۆمەڵایەتی ، ڕێژەی تاوانیش بەرز ببووەوە..

دوای بڕیاری 986 یش خەڵکی ئاهێکی هاتەوە بەر ، بەڵام ئەو ئازووقە و دەرمانانەی دابەش دەکران بەهۆی کاکەلەبرالەیی بەرپرس و کارمەندانی NU بێ لەگەڵ کاربەدەستانی حکوومەتی ئەوسای بەغدا و بازاڕ ، یا بێسەروبەری و ناشارەزایی و گەندەڵی و بیرۆکراسییەتی کارەکانی NUی پێ دەناسرێنەوە بێ ؛ وردە وردە وای لێهات ئەو ئازووقەیەی دەدرا ، کە بەزەبری دۆلاریش دەکڕدرا ، بڕە زۆرەکەی جیاوازییەکی جەوهەریی لەگەڵ ئالیکی ئاژەڵاندا نەبێ..

لە کەرتی تایبەتیش گەڵێ کە هەندێ سەرەداویان کەوتبووە دەست و هەڵسوکەوتی هەندێکیان تاڕادەی دەست لە ئەخلاق بەردان بوو ، لە دەست بەسەرداگرتن و فێڵ و گرانفرۆشی و بازاڕگری..

ئەوەی لەسەر ئێمەیە ئێستا بیر لە دانانی نەخشەیەك بکرێتەوە بۆ دابینکردنی ئەمنییەتی بژێوی وەك ستراتیژ ، پەیوەندیدار بە ئێستا و بە ئایندە .

ئەم کوردستانەی ئێمە ، وەك دەڵێن شکرێ چی ماوە تێیدا نەبێ.. قسە لێرەدا دەچێتەوە سەر کشتوکاڵ کە سەرچاوەی بژێوی دانیشتووانی هەر وڵاتێکە..

بۆ ئێمە ڕەنگە وێوەتریش بێ ، بەوەی چەندین دەشتی بەپیتمان بەشایەدی پسپۆر و شارەزایانی بیانی ئەو بوارە هەیە ، لە وێنەی دەشتی شارەزوور و قەراج و کەندێناوە و هەریرێ و…تاد کە بەپێی ئاماری فەرمی بژێوی نەك تەنیا کوردستان بەڵکو تەواوی عێراقیشیان

پێ دابین دەکرێ و بایی دا کردنیش دەمێنێتەوە.. یەکەمین گیرسانەوە و جێگیربوونی ئادەمزادیش لە دونیایێدا – چاخی بەردینی نوێ -هەر لە کوردستاندا بووە ، گوندی (چەرمۆ)ی نزیك چەمچەماڵ ، کە پشکنینە ئارکیۆلۆژییەکان سەلماندوویانە.. بەواتا کوردستان پێشینەیەکی دوورودرێژی هەر لە چاخەکانی پێش مێژووەوە هەیە لە وەناوهێنانی زەوی و ماڵیکردنی ئاژەڵ و دروستکردنی واری جێگیربوون ، کە دوایش دەستپێکی شارستانییەتی لێکەوتەوە.. ئەگەر ئەم پرسە گرینگە کە پەیوەندی بە ئێستا و ئایندەوە هەیە ، بە نەخشە و پلانی زانستی بەڕێوەبچێ و و بایەخی بەقەد خۆی پێ بدرێ ڕەنگە لە چەند ساڵی دادێ هەرێمی کوردستان بەڕەسمی گەنم و دانەوێڵەی تری لەخۆ زیاد بنێرتە دەرەوە. باسی چوونەوە سەرکاری ئەو جووتیار و کشتیارانەش ناکەم کە بە زۆر ڕاگوێزرابوون ، هەروەها لایەنە ئیجابییەکانی دیکەی ئابووری و کۆمەڵایەتی ئەو پرۆسەیە و مسۆگەربوونی ئەمنییەتی بژێوی کە سەقامگیری و ئاسوودەیی دەهێنێ. لایەنێکی دیکەش کە هەر پەیوەندی بەو مەسەلەیەوە هەیە، ئەویش چاودێری ڕاگرتنی هەموو ئەو خۆراك و خواردن و خواردنەوانەی دەهێنرێنە کوردستان لەڕووی تەندروستی و کارایی بەکارهێنان کە ئەویش هەر دەچێتەوە ناو مەسەلەی ئەمنییەتی بژێوی کە دەبێ لە ئاستی پێویستدا بن ، دیارە ئەمەش دەخوازێ ئەرکی لەپێشەوەی حکوومەت بێ .